

SCENARIUSZ ZAJĘĆ LEKCYJNYCH

na podstawie podstawy programowej przedmiotów:

HISTORIA p. XIV. 1-3 oraz XXXIII. 1.

GEOGRAFIA p. VII. 1-3

JĘZYK ANGIELSKI p. I. 1, 8-9, 13-14, p.III. oraz p.VIII

zajęcia przewidziane na minimum dwie godziny lekcyjne

TEMAT LEKCJI

System kolonialny i jego rozpad – Colonial system and its collapse

CEL OGÓLNY LEKCJI

kształtowanie kompetencji interdyscyplinarnych, informatycznych i manualnych, umiejętności krytycznego, kreatywnego selekcjonowania informacji oraz pracy w grupie.

CELE OPERACYJNE

Tabela 1 - cele operacyjne

przedmiot	cel operacyjny
historia	uczeń rozumie pojęcie kolonializmu, przyczyny wielkich odkryć geograficznych, ich przebieg i skutki;
	uczeń opisuje udział poszczególnych państw europejskich w podziale Nowego Świata w XVI-XVIII w.;
	uczeń omawia przyczyny i bilans ekspansji kolonialnej w XIX w.;

	uczeń wskazuje negatywne skutki procesu kolonializmu dla ludności Afryki: niewolnictwo, surowce, system i charakter gospodarki kolonialnej, lokalne wojny i postanie w Indiach;
geografia	uczeń posługuje się mapą podziału politycznego świata do analizy procesów społeczno-ekonomicznych;
	uczeń wskazuje na mapie obszary kolonialne krajów europejskich, wskazuje kontynenty najbardziej skolonizowane przez Europejczyków w XVI-XVIII w.;
	uczeń wymienia korzyści, jakie państwa europejskie czerpały z posiadanych kolonii;
	uczeń wskazuje na mapie posiadłości dwóch największych mocarstw – analizuje tekst źródłowy i fotografie;
język angielski	uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów: człowiek, podróżowanie i turystyka, kultura, nauka i technika oraz państwo i społeczeństwo;
	uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności;
	uczeń przetwarza tekst ustnie lub pisemnie: przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach).

METODY I FORMY PRACY

praca w czteroosobowych grupach uczniowskich, z instrukcjami wykonania ćwiczenia i kartami pracy, nadzorowana i w razie potrzeby wspomagana przez nauczyciela.

POMOCE DYDAKTYCZNE

- zestaw Arduino UNO (jeden na grupę uczniowską) lub kontroler Raspberry Pi (opcjonalnie w wersji zaawansowanej);
- laptop lub komputer stacjonarny z oprogramowaniem,
- kod źródłowy udostępniony przez autorów lekcji (zmodyfikowany wedle uznania nauczyciela w oparciu o podręcznik dla nauczyciela lub pozostawiony bez zmian);
- komplet wydruków dla każdego z uczniów – koperta lub pudełko zawierające: instrukcję wykonania ćwiczenia, kartę pracy (tekst w języku angielskim, tabelka do uzupełnienia), obrazy w formie puzzle lub w całości wg uznania oraz mapę ze współrzędnymi płytki stykowej Arduino.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Tabela 2 - przebieg zajęć

Część zajęć	Działanie
czynności organizacyjne	przydzielenie uczniów do czteroosobowych grup (np. w drodze losowania);
	rozdanie zestawów: mikrokontrolerów i wydruków (uwaga: karty pracy są ponumerowane, gdyż każdy z czwórki uczniów w grupie powinien dostać inny zestaw);
	uruchomienie komputerów i sprawdzenie czy uruchomione oprogramowanie wyświetla ekran startowy;
wstęp	uczniowie zapoznają się z instrukcją (na wydruku lub na ekranie);
	uczniowie podłączają płytkę Arduino z mikrokontrolerem, łącząc kabelki wg dołączonej ilustracji; następnie łączą układ z komputerem;
część właściwa	uczniowie zapoznają się z treścią ćwiczenia (nauczyciel ma komplet materiałów w języku polskim, aby wspierać uczniów lub naprowadzać, gdyby napotkali na problemy z tłumaczeniem);
	uczniowie dzięki współpracy kompletują i rozszyfrowują puzzle (rozsypankę), ponieważ każdy z uczniów ma elementy pochodzące z różnych obrazów – o ile nauczyciele zdecydowali się na pocięcie i wymieszanie fragmentów obrazów;

	uczniowie po odgadnięciu na podstawie dostępnych materiałów miejsc na mapie i odnalezieniu każdej z pary punktów (są już zaznaczone) łączą je w odpowiedniej kolejności kabelkami na płytce Arduino;
	po odgadnięciu kolejnych par punktów na mapie, każdy uczeń uzupełnia tabelkę w karcie pracy – nazwy obszarów geograficznych, hasło, które wyświetla się każdorazowo na ekranie oraz dopasowany do każdej z czterech części tytuł;
	lekcja kończy się sukcesem, gdy grupa uczniów przeszła przez wszystkie 4 etapy i rozszyfrowała hasło końcowe
ewaluacja	nauczyciele każdego z przedmiotów (anglista, historyk i geograf), najlepiej na wspólnej lekcji, powinni dokonać podsumowania zajęć i sprowokować dyskusję rozwijając zagadnienia dotyczące kolonializmu, jego zakresu i konsekwencji (patrz: punkt „podsumowanie zajęć”)
	na podstawie obserwacji i kart pracy uczniów nauczyciele mogą dokonać oceny omawiając z uczniami problemy jakie napotkali w nawiązaniu do konkretnego problemu;

PODSUMOWANIE ZAJĘĆ

Zalecane jest dodatkowe spotkanie nauczycieli wszystkich trzech przedmiotów z uczniami i omówienie kwestii dotyczących tematu lekcji.

Zajęcia mogą mieć formę moderowanej dyskusji lub debaty i obejmować następujące zagadnienia:

- przyczyny niewolnictwa dawniej i dziś (bieda, brak wykształcenia, nieprzestrzeganie praw człowieka, czerpanie zysków z niewolnictwa itd.);
- podobieństwa i różnice między dawną a współczesną formą niewolnictwa (łamanie praw człowieka, stosowanie tortur, zmuszanie do pracy za darmo, do prostytucji, zastraszanie, pozbawianie wolności, handel ludźmi, przymuszanie do żebractwa, do popełnienia przestępstwa, handel organami);
- Jakie są skutki kolonializmu?
- Komu służył kolonializm?
- Dlaczego kraje europejskie tworzyły kolonie na terenach afrykańskich?
- Jaki wpływ na kolonializm miały odkrycia geograficzne?
- Jaki wpływ na język miały wyprawy geograficzne?

Pod warunkiem przeprowadzenia dyskusji, pogadanki lub debaty o zaproponowanej tematyce, można rozszerzyć cele operacyjne o dodatkowe punkty podstawy programowej:

- uczeń dostrzega problem biedy we współczesnym świecie, charakteryzuje współczesne zagrożenia cywilizacyjne;
- uczeń zdobywa wiedzę na temat czym jest współczesne niewolnictwo i jak się przed nim chronić;
- uczeń wyjaśnia wpływ wielkich odkryć geograficznych na społeczeństwo, gospodarkę i kulturę Europy oraz obszarów pozaeuropejskich.